

Yhdistystoiminnan tarkoitus Kyläväärtit 29.1.2025

Kylätoiminta

Suomen Kylät ry

Maakunnalliset
Kyläyhdistykset

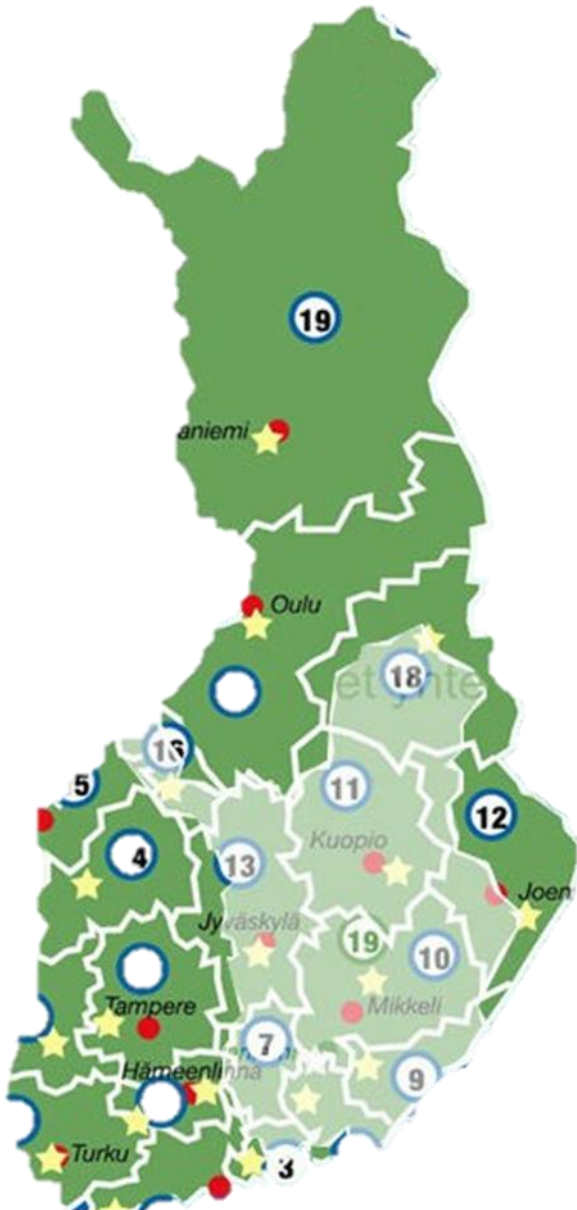
Kyläneuvostot

Kylä- ja asukasyhdistykset

Toiminta pohjautuu Suomen maaseutupoliittiseen järjestelmään, jonka osana ovat Suomen Kylät ry, maakunnalliset kyläyhdistykset, yksittäiset kyläyhdistykset ja Leader-ryhmät.

Maakunnalliset kyläyhdistykset

- ❖ Yhdistykset kattavat koko Manner-Suomen.
- ❖ Koordinoivat kylätoimintaa maakuntatasolla.
- ❖ Toimivat linkkinä Suomen Kylät ry:n ja kyläyhdistysten välillä, ja niiden kautta tavoitetaan maamme yli 4000 kylää.
- ❖ edistävät oman alueensa kylien toimintaa ja yhdistävät ne alueelliseksi verkostoksi.
- ❖ Yhdistykset edustavat omassa maakunnassaan alueensa kyliä työryhmissä ja päättävissä elimissä.

Lappilaiset Kylät ry

Maakunnallinen kyläyhdistys jonka toiminta on alkanut 1989 kyläasiainneuvottelukunnan perustamisella.

Rekisteröity 2011

Tarkoituksena on toimia kylien asukkaiden, kylätoimikuntien, kylä- ja asukasyhdistysten ja Lapin maaseudun etua ajavien järjestöjen yhteistoimintaelimenä.

Keskeisimpiä tehtäviä ovat kylätoiminnan kehittäminen, neuvonta ja edunvalvonta sekä koulutusten järjestäminen.

Lappilaiset Kylät ry

- ❖ Kyläasiamies 80% työaika
- ❖ Kolmikanta hallitus;
kylät, kunnat ja yhteistyötahot
- ❖ Jäseniä 147 joista 14 on Lapin kuntia.
- ❖ Toimitaan valtionavun-, sekä kuntien jäsenmaksujen turvin.
- ❖ Ollaan mukana mm. Lapin turvallisuusverkostossa, vapepan maakuntatoimikunnassa ja Lapin järjestöneuvottelukunnassa, Metsähallituksen Lapin alueellisessa neuvottelukunnassa.

Kyläyhdistys; paikalliskehittäjä

Kylätoiminta on paikallisyhteisöjen järjestäytynyttä toimintaa, jonka tavoitteena on edistää kylän hyvinvointia, kehittää asuinympäristöä ja vahvistaa yhteisöllisyyttä.

Toiminta on avointa ja puoluepoliittisesti sitoutumatonta.

Miksi mennä mukaan?

- ❖ Vaikuttaa
- ❖ Mahdollistaa osallistumisen
- ❖ Tutustuttaa ja yhdistää

Miten pääsee mukaan yhdistystoimintaan?

- ❖ Tutustu yhdistyksen toimintaan esim. verkkosivuilla tai somessa.
- ❖ Osallistu yhdistyksen järjestämiin tapahtumiin, saat tietoa yhdistyksestä ja sen toiminnasta.
- ❖ Liity jäseneksi.
- ❖ Osallistu yhdistyksen kokoukseen. (kevät-, syys- tai vuosikokous)

**Miksi ja miten itse
päädyit mukaan
yhdistyksenne
toimintaan?**

**Mikä sinua motivoi
lähtemään mukaan tai
jäseneksi?**

Vaikuttaminen

Osallistu yhdistyksen kokouksiin

Kaikilla jäsenillä on yleensä oikeus osallistua vuosikokoukseen, jossa tehdään tärkeitä päätöksiä, kuten hallituksen valinta, toimintasuunnitelma ja talousarvio.

Äänestä tai tee aloitteita, jos sinulla on mielessäsi kehitysehdotuksia.

Liity hallitukseen

Hallitukseen liittyminen on yksi tehokkaimmista tavoista vaikuttaa yhdistyksen toimintaan ja päätöksentekoon.

Voit osallistua esimerkiksi budjetin suunnitteluun, tapahtumien järjestämiseen ja yhdistyksen strategian luomiseen.

Yhdistyslaki 12 § ([3.2.2023/135](#))

❖ Jäseneksi liittyminen

Sen, joka tahtoo liittyä yhdistyksen jäseneksi, on ilmoitettava aikomuksestaan yhdistykselle. Jäseneksi hyväksymisestä päättää hallitus, jollei säännöissä ole toisin määrätty.

Säännöissä voidaan myös määrätä, että hallitus päättää jäsenten hyväksymismenettelystä ja hyväksymisen edellytyksistä.

❖ Jäsenyys määritellään [säännöissä](#)

❖ Yhdistyksen mukaan päätösvalta yhdistyksissä kuuluu sen jäsenille

Yhdistyksen kokous

Ylin päätöksentekoko elin, jonka tärkeimmät tehtävät on:

- ❖ Tilinpäätöksen vahvistaminen
- ❖ Vastuuvapauden myöntäminen hallitukselle
- ❖ Hallituksen jäsenten ja puheenjohtajan valitseminen
- ❖ Toimintasuunnitelman hyväksyminen
- ❖ Tilin- tai toiminnantarkastajan valinta
- ❖ Sääntöjen muuttaminen
- ❖ Yhdistyksen purkaminen
- ❖ Hallituksen jäsenten erottaminen

Yhdistyksen hallitus

Yhdistyslaki määrää, että yhdistyksellä on oltava hallitus

Vähintään kolme henkilöä (yli 15 vuotiaita), joista yksi on puheenjohtaja (18 v)

Yhdistyksen kokous (keväät-, syys- tai vuosikokous) valitsee hallituksen, jäsenmäärän määrittelee säännöt.

Yhdistyksen hallitus toteuttaa vuosikokouksessa tai muussa äänestyksessä tehdyt päätökset, eli yhdistyksen hallinnon käytännön toimet.

Yhdistyslaki ja säännöt

- ❖ Yhdistyksen toiminnan keskeisimmät tukipilarit ovat yhdistyslaki ja yhdistyksen säännöt.
- ❖ Yhdistyslaki määrittää yleiset raamit yhdistyksen säännöille.
- ❖ Säännöt puolestaan yhdistyksen toiminnalle ja päätöksenteolle.
- ❖ Jäsenten vahvistama toimintasuunnitelma ohjaa vuosittaista toimintaa.

Yhdistyslaki

- ❖ Sovelletaan aatteellisiin yhdistyksiin
- ❖ Määrittelee kielletyt ja luvanvaraiset yhdistykset
- ❖ Rekisteröitymisen;
Perustaminen, jäsenyys, päätösvalta ja päätöksenteko
- ❖ Hallinnosta: nimenkirjoittajat, esteellisyys, tilin-, ja toiminnantarkastus, vahingonkorvausvelvollisuus.
- ❖ Purkautuminen ja lakkauttaminen
- ❖ Taloudesta vain tilintarkastus.

Etäosallistuminen yhdistysten hybridikokouksiin on sallittua yhdistyksen kokouksen tai hallituksen päätöksellä, ellei sitä ole yhdistyksen säännöissä erikseen kielletty.

Voidaan myös päättää, että etänä osallistuvan jäsenen oikeuksista vain osa on käytössä.

- voidaan myös järjestää yhdistyksen kokous siten, että jäsenellä on mahdollisuus seurata kokousta, mutta ei käyttää puheenvuoroja tai äänestää.
- kokouskutsussa on mainittava, jos on rajoitettua.
- voidaan tarjota esimerkiksi ennakoäänestysmahdollisuus kokouksessa käsiteltäviin asioihin tai osaan niistä.

Yhdistyksen kokous voidaan pitää täysin etänä, eli ilman kokouspaikkaa.

- ❖ Vaatii maininnan säännöissä.
- ❖ Jäsenillä pitää olla käytössä kaikki perinteisen kokouksen osallistumiskeinot, eli *pitää voida kuulla puheenvuorot, voida pitää puheenvuoroja ja äänestää.*

Äänioikeus

- ❖ Säännöissä mahdollisuus määrätä, että määrätyn ajan jäsenmaksut laiminlyönyt ei saa äänestää.

Sitova ennakoilmoittautuminen

- ❖ Jäseneltä voidaan edellyttää ennakoilmoittautumista kokoukseen osallistumisoikeuden ehtona.
- ❖ Edellyttää mainintaa yhdistyksen säännöissä.
- ❖ Mainittava kokouskutsussa, jos tätä sovelletaan.

Yhdistyslain uudistus

Yhdistyksen hallituksen päätöksenteko kokousta pitämättä on sallittu myös lain mukaan.

- ❖ Hallituksen päätös ilman kokousta voidaan tehdä sähköpostitse tai muulla hallituksen päättämällä tavalla. Päätökset täytyy kuitenkin dokumentoida riittäväällä tarkkuudella.

Jäseneksi hyväksymisen delegointi

- ❖ Edellyttää yhdistysten **sääntöihin** kirjaamista.
- ❖ Hallitus voi valtuuttaa jonkin tahon hyväksymään jäsenet
- ❖ Hallituksen päätettävä hyväksymismenettely ja hyväksymisen edellytykset

Eroaminen ja erottaminen

- ❖ Eroilmoituksen jättämistä helpotettiin
Hallitus voi päättää, että eroilmoituksen voi ottaa vastaan myös muu taho kuin hallitus ja että ilmoituksen voi tehdä myös muulla todisteellisella tavalla kuin kirjallisesti.
- ❖ Erottamista ei voi edelleenkaan delegoida

Kevennetty kirjanpito pienille yhdistyksille (maksuperusteinen kirjanpito)

- ❖ Ei enää kahdenkertaista kirjanpitoa, vaan toiminimien kaltainen tiliotteisiin tai vastaavaan tuottojen ja kulujen listaamiseen perustuva tilinpito
- ❖ Kevennetty tilinpäätös tai tilien esittäminen jäsenistölle kuukausittain

Edellytykset

- ❖ sääntömuutos tai yhdistyksenkokouksen päätös asiasta sääntömuutospäätöksen enemmistöllä.
- ❖ tuotot alle 30 000 euroa vuodessa
- ❖ ei liiketoimintaa

säännöt

Yhdistyksen säännöillä on keskeinen merkitys, sillä ne toimivat yhdistyksen toimintaa ohjaavana ja lakisääteisenä dokumenttina.

Ne määrittelevät yhdistyksen tarkoituksen, toiminnan periaatteet sekä päätöksenteon ja hallinnon säännöt.

Rekisteröidyllä yhdistyksellä pitää olla säännöt, jotka on hyväksytetty patentti- ja rekisterihallituksella

- ❖ Noudattaa yhdistyslakia
- ❖ Sääntöihin kirjatut määräykset ei voi olla lainvastaisia.
- ❖ Rekisteröimisen edellytys, sääntöjä noudatetaan rekisteröinnin jälkeen.
- ❖ Selkeät ja johdonmukaiset
- ❖ Väljyys, ei tehdä liian yksityiskohtaisia sääntöjä (voi vaikeuttaa toimintaa)

**Tunnetko
yhdistyksesi
säännöt?**

- ❖ Sääntöjen pakolliset määräykset perustuvat yhdistyslain 8 §:ään.
- ❖ Yhdistyksen säännöissä voidaan vielä tarkentaa esimerkiksi yhdistyksen toiminnan tarkoitusta, jäsenyyttä, kokouskäytäntöjä ja yhdistyksen hallituksen toimintaa.
- ❖ Huomioikaa oman yhdistyksen tarpeet.
- ❖ Hallituksen tehtävät, roolit, vastuunjako ja varsinkin hallintoon ja talouteen liittyvät vastuualueet ja käytännöt on hyvä kirjata yksityiskohtaisemmin erilliseen ohjesääntöön

Yhdistyslain mukaan yhdistyksen säännöissä on mainittava:

- 1) yhdistyksen nimi;
- 2) yhdistyksen kotipaikkana oleva Suomen kunta;
- 3) yhdistyksen tarkoitus ja toimintamuodot;
- 4) jäsenen velvollisuudesta suorittaa yhdistykselle jäsenmaksuja ja muita maksuja;
- 5) yhdistyksen hallituksen jäsenten ja yhdistyksen tilintarkastajien sekä toiminnantarkastajien lukumäärä tai vähimmäis- ja enimmäismäärä sekä toimikausi; (16.7.2010/678)
- 6) yhdistyksen tilikausi;
- 7) milloin yhdistyksen hallitus ja tilintarkastajat sekä toiminnantarkastajat valitaan, tilinpäätös vahvistetaan ja vastuuvapaudesta päätetään; (16.7.2010/678)
- 8) miten ja missä ajassa yhdistyksen kokous on kutsuttava koolle; sekä
- 9) miten yhdistyksen varat on käytettävä, jos yhdistys purkautuu tai lakkautetaan.

Johtosääntö (hallinnollinen ohje):

- ❖ Selkiyttää hallituksen ja palkattujen toimihenkilöiden välisiä toimivaltuuksia.
- ❖ Määrittelee tehtävät, työajat, matka-, puhelin-, ym. Kustannukset.
- ❖ Rahaliikenteen ja pankkitilien käytön sekä toimivaltuudet

Yhdistysrekisteri

- ❖ Patentti- ja rekisterihallitus ylläpitää yhdistysrekisteriä johon kirjataan yhdistyksen yhteystiedot, säännöt ja nimenkirjoittajat.
- ❖ Yhdistyksen täytyy tehdä muutosilmoitus, kun sen yhdistysrekisteriin merkityissä tiedoissa tapahtuu muutoksia.
esim. yhdistyksen osoitteen muutosta,
nimenkirjoittajien vaihtumista, sääntöjen muutosta

sääntömuutos

Kun yhdistys on päättänyt muuttaa sääntöjään, siitä täytyy aina tehdä ilmoitus yhdistysrekisteriin ja liittää muutetut säännöt ilmoitukseen.

Hallitus laatii sääntömuutoksen ja yhdistyksen kokous hyväksyy ja vahvistaa ne. Muutosilmoitus tehdään sähköisesti Prh:n sivuilla tai paperisena. Puheenjohtaja allekirjoittaa

Miten teet ilmoituksen netissä?

- ❖ Tarvitset suomalaisen henkilötunnuksen ja lisäksi joko henkilökohtaiset verkkopankki tunnukset tai mobiilivarmenteen tai sirullisen henkilökortin.
- ❖ Sähköinen palvelu ohjaa ilmoituksen teossa.
- ❖ tuo muutetut säännöt kokonaisuudessaan tietokoneesi tekstinkäsittelyohjelmasta tai muokkaa palvelussa yhdistyksesi sääntöjen muuttuneet tiedot.
- ❖ Allekirjoita, lähetä ja maksa ilmoitus sähköisessä palvelussa.
- ❖ Maksa ilmoitus palvelussa sen jälkeen, kun ilmoitus on allekirjoitettu.
- ❖ PRH käsittelee ilmoituksesi vasta, kun olet maksanut sen.

Miten teet ilmoituksen paperisena?

- ❖ Tee ilmoitus Y4a-muutos- ja lopettamisilmoituslomakkeella ja 19A-liitelomakkeella. Tallenna lomakkeet koneellesi ennen niiden täyttämistä ja tulostamista.
- ❖ Liitä ilmoitukseen seuraavat liitteet:
  - säännöt
  - kuitti käsittelymaksusta.
  - valtakirja, jos valtuutettu allekirjoittaa ilmoituksen.
- ❖ Lähetä paperi-ilmoitus viikon kuluessa maksamisesta, jotta ilmoituksen käsittely ei viivästy.

Patentti- ja rekisterihallitus (PRH) – Verohallinto

Yritystietojärjestelmä

PL 2000

00231 Helsinki

Hinnasto

Yhdistyksen sääntömuutosilmoitus	110 €
Ennakkotarkastettujen sääntöjen muutos	55 €
Yhdistyksen puheenjohtajan tai nimenkirjoittajan tai hallituksen muutoksen ilmoittaminen sähköisessä palvelussa	25 €
Osoitteen muutos maksuton	

Jäsenrekisteri

Yhdistyksen jäsenluettelo on laissa määritelty **henkilörekisteri**. Siihen on merkittävä vähintään kunkin jäsenen koko nimi sekä kotipaikka.

Kaikkien rekisteriin merkittävien tietojen on oltava yhdistyksen toiminnan kannalta tarpeellisia.

- ❖ Yhdistystoiminnassa kerättävien henkilötietojen käsittelyn tarkoitus tulee määritellä yhdistyksen tarkoituksen mukaan.
- ❖ Henkilötietoja ei tulisi kerätä ikään kuin varmuuden vuoksi vaan suunnitellusti ja tarveharkintaisesti.
- ❖ Kerättyjen tietojen tarpeellisuus on voitava perustella yhdistyksen jäsenasioiden hoidon kannalta.
- ❖ Kerättävien henkilötietojen tarpeellisuus on arvioitava jokaisen henkilötiedon kohdalla erikseen.

**Mitä tietoja teidän
yhdistyksen
jäsenrekisterissä
on?**

Jäsenrekisteriin voidaan merkitä nimen ja kotipaikan lisäksi mm.

- ❖ jäsenen yhteystiedot
- ❖ Ikä, syntymäaika
- ❖ Tieto ammatista tai koulutuksesta
- ❖ jäsenellä olevasta erityisosaamisesta

Olennaista on, että yhdistyksen tulee aina voida perustella jäsenistölleen kerättävien tietojen tarpeellisuus.

- ❖ Jäsentietoja voidaan tallettaa vain jäseniksi liittyvistä ja tiedot tulee hävittää, kun henkilötietolain tarkoittamaa rekisteröintiperustetta ei enää ole eivätkä tiedot ole toiminnan kannalta enää tarpeellisia.
- ❖ Jäsenen erotessa tiedot tulee pääsäännön mukaan hävittää sen jälkeen, kun jäsenyysasioiden hoito ei enää tietojen säilyttämistä edellytä.
- ❖ Erikseen joudutaan arvioimaan tilanteet, joissa muu laki edellyttäisi jäsentietojen säilyttämistä.

❖ **Yhteystietorekisteri**

Kyläläisistä koostuva yhteystietorekisteri. Sähköpostit, whatsapp ryhmät ym.

❖ **Osallistujarekisteri**

Tapahtumaan ilmoittautumisesta muodostuu rekisteri, johon kerätään tietoa osallistujasta. Mm. yhteystiedot, ruoka-aineallergiat,

Tietosuoja-asetuksen periaatteita

Henkilötieto

Henkilötiedolla tarkoitetaan kaikenlaisia tietoja, jolla voidaan tunnistaa joku henkilö. Nimi, osoite, sähköpostiosoite, syntymäaika henkilötunnus, auton rek. nro, ...

Henkilörekisteri

Henkilörekisterillä tarkoitetaan mitä tahansa listaa, luetteloja tai tiedostoja joihin on tallennettu henkilötietoja. Jäsenrekisteri, hallituksen jäsenten yhteystiedot, vapaaehtoisten luettelo, tapahtumiin osallistujien tai jäsenkyselyyn vastanneiden yhteystietolistat. Se voi olla sähköinen taulukko tai ohjelma, kortisto, joukko paperitulosteita mapissa.

Henkilötietojen käsittely

Henkilötietojen käsittelyllä tarkoitetaan henkilötietoihin kohdistuvia toimenpiteitä: keräämistä, tallettamista, järjestämistä, käyttöä, siirtämistä, luovuttamista, säilyttämistä, muuttamista, yhdistämistä, suojaamista, poistamista, tuhoamista.

Tietosuoja-asetuksessa on kuusi eri perustetta, joilla henkilötietojen käsittely on mahdollista:

- rekisteröidyn suostumus
- sopimus
- rekisterinpitäjän lakisääteinen velvoite
- elintärkeiden etujen suojaaminen
- yleistä etua koskeva tehtävä tai julkinen valta
- rekisterinpitäjän tai kolmannen osapuolen oikeutettu etu.

Arkaluontoinen tieto

- ❖ Ihmisen rotu ja etninen alkuperä
- ❖ Yhteiskunnallinen toiminta, Poliittinen ja uskonnollinen vakaamus
- ❖ rikosasiat
- ❖ Terveystila (allergiat)
- ❖ Seksuaalinen suuntautuminen
- ❖ Sosiaalihuollon tarvitsemat tiedot

Ei säilytetä pysyvästi. suostumus kirjallisena

Tietosuojaseloste

EU:n yleinen tietosuoja-asetus **ei edellytä** rekisteri- tai tietosuojaselosteen laatimista, toisin kuin 2018 saakka voimassa ollut henkilötietolaki.

Rekisteröityjä täytyy kuitenkin informoida henkilötietojen käsittelystä ja organisaatiolla on oltava kyky osoittaa noudattavansa asetusta.

Näiden toteuttamiseksi tietosuojaselosteen laatiminen on hyvä ratkaisu.

<https://tietosuoja.fi/rekisterinpitajan-seloste-kasittelytoimista>

Rekisterinpitäjän laatimassa selosteessa on oltava kaikki seuraavat tiedot

- ❖ Rekisterinpitäjä ja tietosuojavastaava
- ❖ Käsittelyn tarkoitukset
- ❖ Kuvaus rekisteröityjen ryhmistä ja henkilötietoryhmistä
- ❖ Ryhmät, joille henkilötietoja on luovutettu tai luovutetaan
- ❖ Tiedot henkilötietojen siirtämisestä kolmanteen maahan tai kansainväliselle järjestölle
- ❖ Tietojen säilytysajat
- ❖ Kuvaus turvatoimista

Lappilaiset Kylät ry

Maakunnallinen kyläyhdistys

Kyläasiamies, ”kaikkien kylien äiti”
Pirjo Riskilä

Pirjo.riskila@lappilaisetkylat.fi

Puheenjohtaja: Eini Kivilompolo

Eini.kivilompolo@sodankyla.fi

www.lappilaisetkylat.fi